

Міністерство освіти і науки України

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича  
Юридичний факультет  
Кафедра приватного права

Білостоцький державний університет  
(м. Білосток, Республіка Польща)

## **Правові виклики сучасності: міжнародна міграція в умовах глобалізації**

**МАТЕРІАЛИ**

**I Міжнародної науково-практичної онлайн конференції**  
23 жовтня 2020 року  
м. Чернівці



Чернівці

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича  
2020

УДК 341.215.4-054.7(08)

П 685

**Редакційна колегія:**

**Гетьманцева Ніна Дмитрівна**, доктор юридичних наук, доцент, завідувача кафедрою приватного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (*голова*);

**Кіріак Оксана Василівна**, кандидат юридичних наук, доцент кафедри приватного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (*відповідальний секретар*);

**Бутирський Андрій Анатолійович**, доктор юридичних наук, доцент кафедри приватного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, суддя Господарського суду Чернівецької області;

**Боднарук Микола Іванович**, доктор юридичних наук, професор кафедри приватного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

**Процьків Наталія Миколаївна**, кандидат юридичних наук, доцент кафедри приватного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

П 685 **Правові** виклики сучасності: міжнародна міграція в умовах глобалізації : Матеріали I Міжнар. наук.-практ. онлайн конф. (Чернівці, 23 жовтня 2020 р.) / [редкол.: Н.Д. Гетьманцева (голова), О.В. Кіріак (відпов. секр.) та ін.]. – Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. – 236 с.  
ISBN 978-966-423-585-0

До збірника увійшли матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції «Правові виклики сучасності: міжнародна міграція в умовах глобалізації» (Чернівці, 23 жовтня 2020 р.).

Редколегія не несе відповідальності за науковий зміст і виклад матеріалу, що подано у рукописах.

Для науковців, аспірантів та студентів.

УДК 341.215.4-054.7(08)

ISBN 978-966-423-585-0

© Чернівецький національний університет  
імені Юрія Федьковича, 2020

***Вельмишановні учасники першої міжнародної науково-практичної конференції!***

Мені дуже приємно вітати вас на сьогоднішньому он-лайн заході, який присвячений проблемам міграції. Попри обмеження, пов'язані з карантином, університет не зменшує свою активність у науковому спілкуванні з питань, які назріли і є актуальними сьогодні.

Хоча он-лайн формат для нас не дуже звичний, проте має і свої переваги, адже до наукового майданчику долучилося велике коло вчених, які представляють наукові школи як з різних регіонів нашої країни, так і зарубіжних країн: Польщі, Норвегії, Білорусі, Грузії, Італії, Румунії, Молдови, Словачії.

Я впевнений, що сьогоднішня наукова зустріч принесе нам не тільки радість знайомства та особистого спілкування, а й допоможе вирішити важливі теоретичні і практичні питання у сфері міграції населення.

Ще раз вітаю всіх із відкриттям першої науково-практичної конференції та бажаю її учасникам конструктивного діалогу й плідної праці.

Маю надію, що найближчим часом будемо знову зустрічатися і продовжувати наше спілкування.



*Ректор Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича  
проф. Роман Петришин*

*Dr hab. Izabela Krasnicka*



*Vice-Dean for International Relations and Development  
Faculty of Law, University of Bialystok*

***Ladies and Gentlemen, Dear Academics,  
Dear Friends!***

There are so many challenges in today's globalized world facing the historic economic crisis, that the title of the conference we are about to begin could not be more accurate.

But defining the existing problems is only the start of the real scientific challenge and the true scientific mission is only completed when a solution or a compromise necessary to approach the problem is found.

Thank you for the international effort all of you are making today to define the key problematic issues in migration and to provide answers to the questions arising from those issues.

It is wonderful to see representatives of Ukrainian, Georgian, Belarussian, Italian, Norwegian and Polish universities come together with such goals.

It is especially fulfilling to see this conference as yet another magnificent step in the already well-established cooperation between the Faculty of Law of the Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University and the Faculty of Law of the University of Bialystok.

The mutual understanding and engagement on both sides has existed for several years, but it is in this unusual time of pandemic when close relations with the neighbors are of highest importance.

We cherish them and we hope through initiatives like this the shadow of the COVID-19 can be lifted and the enlightenment of the academic exchange, even if in the on-line format, dominates the virus.

My only regret is, that when this day, filled with excellent presentations, is over, we will not be able to enjoy the usual post-conference social events that are the best supplement to the merits of the scientific gatherings. We will make up for this in the future and we will be more than happy to host you all in Bialystok next time.

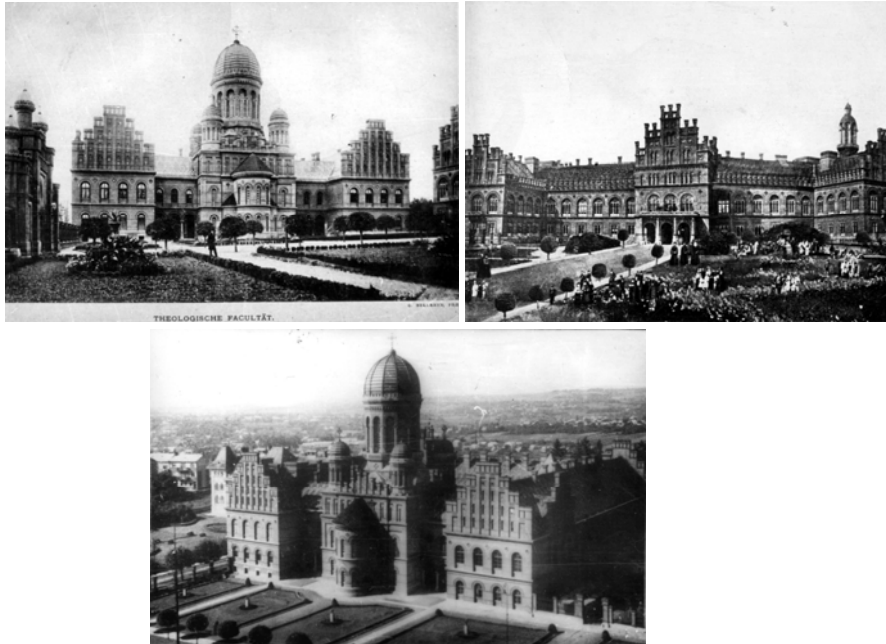
For now, let the conference begin, let the knowledge zoom the wires.

***THANK YOU, all of you, for making it happen.***





## Історія університету



Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича — один із найстаріших класичних університетів в Україні. Розташований у величній будівлі сучасних Чернівців – комплексі, спорудженому в 1864-1882 рр. як резиденція буковинських митрополитів за проектом відомого чеського архітектора Йосифа Главки. Роботи інтер'єрів виконані віденськими художниками К. Іобстом, І. Кляйном, чеським К. Свободою, буковинськими Е. Бучевським і Є. Максимовичем. Стиль будівель еклетичний з домінуючим мотивом візантійської та романської архітектури.

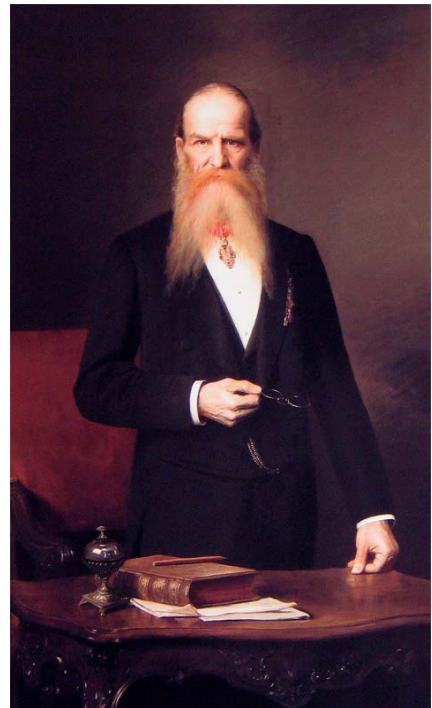
1868 року ставиться питання в Буковинському сеймі про заснування юридичної академії в Чернівцях. А 1872 року депутат краю доктор Костянтин Томашук на засіданні від 28 листопада 1872 р. висунув і обґрунтував пропозицію про заснування в Чернівцях університету.

Указом австрійського імператора Франца-Йосифа від 31 березня 1875 р. було засновано Чернівецький університет, у тому числі й богословський греко-православний факультет - єдиний православний факультет в Австрійській імперії.

4 жовтня 1875 р. відбулося урочисте відкриття університету, якому було надано назву Чернівецький університет ім. Франца-Йосифа.

Мав різні назви: імені **Франца Йосифа** (нім. *Franz Josephs*) у 1875–1918 рр., *Universitatea Regele Carol I din Cernăuți* (1919–1940) і Чернівецький державний університет після 1940 року. З **1989** року Чернівецькому університетові присвоєно ім'я **Юрія Федьковича**.

Перший ректор — відомий учений і громадський діяч К. Томашук. Тут викладали і вели дослідницьку роботу науковці європейського та світового рівня: економіст Й. Шумпетер, юрист Г. Гросс, історик Р. Кайндль, славіст О. Калужняцький, мовознавець С. Смаль-Стоцький.



Після розпаду Австро-Угорської імперії у 1918 році Університет до 1940 року вважався румунським вищим навчальним закладом.



У 1940 році після входження Північної Буковини до складу УРСР Університет реорганізовано у державний вищий навчальний заклад з українською мовою навчання. У 1989 році Університетові присвоєно ім'я визначного буковинського письменника Юрія Федьковича, у 2000 році — надано статус національного.

Сьогодні в Університеті функціонує 2 інститути: Інститут біології, хімії та біоресурсів та Інститут фізико-технічних і комп'ютерних наук, 12 факультетів: географічний, економічний, іноземних мов, історії, політології та міжнародних відносин, архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва, педагогіки, психології та соціальної роботи, математики та інформатики, філологічний, філософсько-теологічний, факультет фінансів, підприємництва та обліку, факультет фізичної культури та здоров'я людини, юридичний; коледж. Діє кафедра військової підготовки.

Підготовка майже 20 тисяч студентів здійснюється за 54 напрямками, 69 спеціальностями. Функціонує 87 кафедр.

Навчально-виховний процес та наукову роботу забезпечують 1200 викладачів: з них 130 докторів наук, професорів, більше 700 кандидатів наук, доцентів; 15 академіків Національної академії наук України, Національної академії педагогічних наук України та Академії наук вищої школи України; 5 лауреатів Державних премій; 39 – відзначені державними нагородами.

В Університеті діють аспірантура і докторантура, 11 спеціалізованих учених рад із захисту кандидатських і докторських дисертацій. Основні напрями наукових досліджень:



теоретичні та прикладні дослідження напівпровідникового матеріалознавства; розробка нових технологій, матеріалів, мікросхем і приладів для опто-, радіо- та мікроелектроніки,



напівпровідникового приладобудування; статична оптика, голографія; технології модульного навчання; інноваційні технології в бізнесі та освіті, проблеми творчої самореалізації



особистості; охорона навколишнього середовища; екологія; географія; історія України міжнародні відносини, політологія, проблеми мови та літератури, правознавство та ін. За цими напрямками працює понад 15 наукових шкіл.

При Університеті діють: центр буковинознавства, *центр канадських студій імені Рамона Гнатишина*, центр американських студій, *центр німецькомовних студій «Геданкендах»*, *центр євроатлантичної інтеграції та безпеки*, центр богемістики, центр порівняльної румунської філології імені Г. Бостана, *центр славістичних студій*, центр іудаїки; *історико-культурний центр*, клуб творчої молоді «Контакт».

Університет має 14 навчальних корпусів, 7 гуртожитків, спорткомплекс, дослідне господарство, ботанічний сад, зоологічний, геологічний та етнографічний музеї, видавництво «Рута», бібліотеку з книжковим фондом майже 3 млн. примірників. Видається студентська газета «Ньюформати».

Поряд з університетом вдало спланований мальовничий дендрологічний парк з рідкісними видами рослин.

Діє розгалужена система органів студентського самоврядування, які беруть активну участь у навчально-виховному процесі, науковому і громадському житті міста, області.

Викладачі і студенти беруть участь у спільних наукових програмах, які здійснюються згідно з угодами про творчу співпрацю з провідними навчальними закладами та науковими інституціями США, Канади, Австрії, Німеччини, Польщі, Росії, Болгарії, Англії, Македонії, Румунії, Чехії, Китаю, Ізраїлю та інших країн. Про міжнародний авторитет ВНЗ свідчать і такі факти, як визнання Міжнародним біографічним центром у Кембріджі двох професорів «Людиною року», присвоєння науковцям звання «Почесний доктор» Саскачеванського (Канада), Сучавського (Румунія) та Бельцького (Молдова) університетів, присудження







грантів 14 викладачам, аспірантам та студентам університету, премії Галілео Галілея проф. О. Ангельському.

У жовтні 1999 року Чернівецький університет прийняли до лав почесних членів Міжнародної асоціації університетів «PhiBetaDelta» (США). З 2000 року Чернівецький університет є членом Дунайської ректорської конференції.

У січні 2009 р. університет увійшов до Європейської асоціації університетів, приєднався до Угоди про

партнерство у створенні електронної бібліотеки України (ELibUkr). Ще одним визначальним моментом є позитивне рішення про приєднання Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича до Великої хартії університетів (MagnaChartaUniversitatum).

28 червня 2011 року, у день відзначення 15-ї річниці Конституції України, 35 сесія Комітету Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО прийняла рішення включити Архітектурний ансамбль Резиденції митрополитів Буковини і Далмації (нині Центральний корпус університету) до списку об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Архітектурний шедевр Резиденції митрополитів Буковини і Далмації створено за проектом чеського архітектора Йозефа Главки, будівництво якого тривало впродовж 1864-1882 рр. Резиденція митрополитів Буковини і Далмації є третім власне український об'єктом, що входить до Списку Всесвітньої спадщини.





## ЗМІСТ

- Вітальне слово Ректора Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича професора Петришина Р.І.
- Вітальне слово Dr hab. Izabela Krasnicka Vice-Dean for International Relations and Development Faculty of Law, University of Bialystok
- Історія університету

### СЕКЦІЯ 1

#### ТРУДОВА МІГРАЦІЯ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

<b>Vakhtang Maisaia.</b> <i>Military Conflict in Nagorno Karabakh and Migration Wave: Geopolitical Correlation and Instability Arch at Regional Level</i> .....	15
<b>Marcel Dolobáč.</b> <i>Labour Migration in Perspective of the 5th Industrial Revolution</i> .....	18
<b>Anna Doliwa-Klepcka.</b> <i>Możliwości tymczasowego przywrócenia kontroli granicznej w strefie schengen na przykładzie COVID-19</i> .....	21
<b>Halina Sierocka.</b> <i>Linguistic integration of adult migrants in Europe oday</i> .....	23
<b>Magdalena Perkowska.</b> <i>Przerzut cudzoziemców przez Polską wschodnią granicę – analiza studium przypadku</i> .....	24
<b>Sylwia Łazuk.</b> <i>Administracyjnoprawne uprawnienia cudzoziemca do wjazdu i przebywania na terytorium RP oraz związan z nimi obowiązki</i> .....	26
<b>Кирилл Томашевский.</b> <i>Трудовая миграция: сравнение законодательств государств-членов ЕАЭС, влияние на нее пандемии COVID-19 и политической нестабильности в Беларуси</i> .....	28
<b>Віктор Щербина.</b> <i>Управління зайнятстю і трудовою міграцією: проблеми розмежування компетенцій і відповідальності державних органів</i> .....	31
<b>Руслана Бабушкіна, Софія Мельниченко.</b> <i>Огляд світових міграційних процесів у 2018 році</i> .....	34
<b>Микола Боднарук, Альона Бурка.</b> <i>Зовнішня трудова міграція</i> .....	36
<b>Світлана Вишневецька.</b> <i>До питання про поняття трудової міграції та працівника-мігранта</i> .....	38
<b>Ніна Гетьманцева.</b> <i>Проблеми міграції як соціального явища</i> .....	40
<b>Наталія Кохан.</b> <i>Зовнішня трудова міграція: проблеми та реалії сьогодення</i> .....	43
<b>Олег Панкевич.</b> <i>Мультикультуралізм: панацея для мігрантів</i> .....	45
<b>Світлана Поляруш.</b> <i>Інтелектуальна трудова міграція</i> .....	47
<b>Iryna Sokolovska.</b> <i>Current problems and environmental threats due to population migration as a result urbanization</i> .....	49
<b>Михайло Шумило.</b> <i>Трудова міграція: поняття та правове регулювання</i> .....	51

### СЕКЦІЯ 2

#### МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ ТА КРАЇН ЄС

<b>Stefan Purici.</b> <i>Romanian migration at the end of the 20<sup>th</sup> century</i> .....	55
<b>Тамара Марусик.</b> <i>Міграційні процеси в Україні: історичний аспект</i> .....	57
<b>Микола Іншин.</b> <i>Про основні засади державної міграційної політики України</i> .....	61
<b>Mieczysława Zdanowiczp.</b> <i>Aktualne wyzwania polityki migracyjnej w Unii Europejskiej – wybrane zagadnienia</i> .....	63
<b>Victor Micu.</b> <i>Curent Transformation of Migration Behaviour of Moldavian Population</i> .....	65
<b>Joanna Radwanowicz.</b> <i>Uwagi dotyczące Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej</i> .....	67

Фінансове забезпечення діяльності Державної служби зайнятості, реалізації загальнодержавної програми соціального розвитку України з питань зайнятості населення та соціального захисту від безробіття, інших необхідних заходів організації ринку зайнятості, соціального захисту безробітних, покладається на Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття (ч. 1 ст. 1 Конвенції МОП № 88 про організацію служби зайнятості 1948 р., ч. 2 ст. 43, ч. 1 і 2 ст. 46 Конституції).

5. Місцеві державні адміністрації на відповідній території забезпечують виконання Конституції та законів України, актів Кабінету Міністрів України, інших органів державної виконавчої влади, загальнодержавних і регіональних програм соціально-економічного розвитку включно з питаннями забезпечення зайнятості населення, соціального захисту від безробіття (п. 1 і 3 ст. 119 Конституції).

Таким чином, чинна нормативна база потребує удосконалення особливо в частині відповіді на питання про те, хто визначає, формує, реалізує чи фінансує державну політику у сфері зайнятості населення та соціального захисту від безробіття, у тому числі, й щодо вирішення проблем внутрішньої та зовнішньої трудової міграції.

#### **Список використаних джерел:**

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. – К.: Україна, 1996. – 54 с.
2. Див.: Декларация МОТ «О социальной справедливости в целях справедливой глобализации». Принята 10 июня 2008 г. URL: [http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@dgre\\_ports/.../wcms\\_100193.pdf](http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@dgre_ports/.../wcms_100193.pdf)
3. Закон України від 5 липня 2012 р. № 5067-VI «Про зайнятість населення» // Офіційний вісник України від 27.08.2012 - 2012 р., № 63, стор. 17, стаття 2565, код акта 63058/2012.
4. Закон України від 5 листопада 2015 р. № 761-VIII «Про зовнішню трудову міграцію» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 49-50, ст.463.
5. Проект Закону України за № 2168 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо формування державної політики у сфері праці, трудових відносин, зайнятості населення та трудової міграції» // [http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4\\_1?pf3511=66932](http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66932)
6. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» // Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 22, ст. 171 із наступними змінами.
7. Закон України від 8 липня 2010 р. № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» // Офіційний вісник України від 20.08.2010 -2010 р., № 61, стор. 13, стаття 2108, код акта 52354/2010.
8. Закон України від 27 лютого 2014 р. № 794-VII «Про Кабінет Міністрів України» // Офіційний вісник України від 14.03.2014 - 2014 р., № 20, стор. 23, стаття 619, код акта 71668/2014.
9. Закон від 17 березня 2011 р. № 3166-VI України «Про центральні органи виконавчої влади» // Офіційний вісник України від 18.04.2011 - 2011 р., № 27, стор. 20, стаття 1123, код акта 55751/2011.
10. Конвенції МОП № 88 про організацію служби зайнятості 1948 р. // <https://zako.rada.gov.ua/laws/show/993224/print>

***Руслана Бабушкіна***

кандидат сільсько-господарських наук., доцент.  
Херсонський державний аграрний університет  
[ruslanabab@ukr.net](mailto:ruslanabab@ukr.net)  
(м. Херсон, Україна)

***Софія Мельниченко***

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти  
Херсонський державний аграрний університет  
[sofiya.melnichenko.98@gmail.com](mailto:sofiya.melnichenko.98@gmail.com)  
(м. Херсон, Україна)

#### **ОГЛЯД СВІТОВИХ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У 2018 РОЦІ**

Під міграцією розуміють такі територіальні переміщення населення, які супроводжуються зміною постійного місця проживання та місця праці як у межах однієї країни, так і поза її межами [1].

Основними причинами міграцій є причини економічного, політичного та військового порядку. Говорячи ж про форми міжнародного міграційних процесів, відзначимо, що основними з них є постійна й тимчасова міграції [2].

Під час дослідження авторами було розглянуто міграційні потоки регіонів світу – Європи, Америки, Азії, Африки, Австралії та Океанії. За основу було взято статистичні показники кількості емігрантів та іммігрантів найбільш популярних країн світу.

Так, у 2018 році у країнах Європейського регіону [таблиця 1] спостерігався як міграційний приріст, так і скорочення. До країн з міграційним приростом слід віднести: Білорусь, Естонію, Італію, Латвію, Молдову та Росію. Це пов'язано з підвищенням рівня життя та збільшенням кількості робочих місць вданих країнах. Стосовно інших країн регіону [таблиця 1], то у них спостерігається міграційне скорочення; причому найбільше у Німеччині (-1821), Литві (-337), Угорщині (-285) та Чехії (-253). При цьому Україна є так званим «донором» мігрантів для всіх наведених у табл. 1 країн крім, Молдови та Італії.

**Таблиця 1**

Кількість міждержавних мігрантів країн Європи у 2018 році, осіб [3]

КРАЇНИ ЄВРОПИ				
Країни	Усього		З них громадяни України	
	кількість прибулих	кількість вибулих	кількість прибулих	кількість вибулих
Австрія	32	209	3	141
Білорусь	1049	716	145	394
Естонія	41	35	7	22
Іспанія	134	233	83	196
Італія	448	261	238	187
Латвія	90	51	11	27
Литва	107	444	10	295
Молдова	1596	512	307	288
Німеччина	335	2156	92	1740
Польща	663	760	191	427
Росія	5209	3364	959	2270
Угорщина	102	387	39	365
Чехія	103	356	63	329

Стосовно найбільших країн Америки [таблиця 2], то слід зазначити, що міграційне скорочення спостерігається як у Канаді, так і у США. В США, станом на 2018 рік, воно становило (-2386) осіб, а в Канаді — (-4) особи.

**Таблиця 2**

Кількість міждержавних мігрантів країн Америки у 2018 році, осіб [3]

КРАЇНИ АМЕРИКИ				
країни	Усього		З них громадяни України	
	кількість прибулих	кількість вибулих	кількість прибулих	кількість вибулих
Канада	96	100	20	55
США	834	3220	189	2781

На відміну від інших регіонів, в Азії у 2018 році переважає імміграція. Середній міграційний приріст в країнах Азії у 2018 році склав – 12266 осіб. Міграційний приріст відбувався у наступних країнах: Азербайджан (908 осіб), Вірменія (403 особи), Грузія (434 особи), Ізраїль (467 осіб), Киргизстан (53 особи), Таджикистан (103 особи), Туреччина (1483 особи), Туркменістан (478 осіб) та Узбекистан (60 осіб). Міграційне скорочення у 2018 році було лише в Казахстані і становило (-22) особи.

**Таблиця 3**

Кількість міждержавних мігрантів країн Азії у 2018 році, осіб [3]

КРАЇНИ АЗІЇ				
країни	Усього		З них громадяни України	
	кількість прибулих	кількість вибулих	кількість прибулих	кількість вибулих
Азербайджан	1687	779	53	27
Вірменія	510	107	46	21
Грузія	673	239	43	28
Ізраїль	884	417	99	155



Казахстан	282	304	53	219
Киргизстан	80	27	4	4
Таджикистан	172	69	19	3
Туреччина	2406	923	55	40
Туркменістан	1051	573	11	9
Узбекистан	1025	975	54	18

У країнах Африки у 2018 теж спостерігався міграційний приріст – 4475 осіб. Щодо Австралії та Океанії, то тут відбулося незначне міграційне скорочення (-6) осіб [3].

Отже, міжнародна міграція робочої сили набуває дедалі глобальнішого характеру. Сьогодні вона охоплює абсолютну більшість країн світу. Та все ж основними напрямками сучасних міграційних процесів є Північний та Південноамериканський регіони, Західноєвропейський ринок, Південно-Східна та Західна Азія, Африканська ділянка переселенських рухів. Саме тому дані процеси потребують регулювання з боку держав, що беруть участь в обміні трудовими ресурсами, та виваженої міжнародної міграційної політики.

#### Список використаних джерел:

1. Управління трудовим потенціалом / В. С. Васильченко, А. М. Гриненко, О. А. Грішнова, Л. П. Керб. – Київ: КНЕУ, 2005. – 403 с.
2. Полінчак М. М. Світові міграційні процеси (загальна характеристика) / М. М. Полінчак, Я. П. Дроздовський, В. М. Полінчак. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки. – 2015. – №12. – С. 38–44.
3. Тімохіна М. Б. Населення України за 2018 рік / М. Б. Тімохіна. // Державна служба статистики України. – 2019. – С. 178.

**Микола Боднарук**

доктор юридичних наук, професор  
кафедри приватного права  
юридичного факультету.

Чернівецький національний університет  
імені Юрія Федьковича  
(м. Чернівці, Україна)

[m.bodnaruk@chnu.edu.ua](mailto:m.bodnaruk@chnu.edu.ua)

ORCID <https://orcid.org/0000-0001-7386-465X>

**Альона Бурка**

асистентка

кафедри приватного права  
юридичного факультету.

Чернівецький національний університет  
імені Юрія Федьковича  
(м. Чернівці, Україна)

[a.burka@chnu.edu.ua](mailto:a.burka@chnu.edu.ua)

ORCID <https://orcid.org/0000-0001-8038-2958>

#### ЗОВНІШНЯ ТРУДОВА МІГРАЦІЯ В УКРАЇНІ

Найбільш масовим і значущим для України міграційним потоком є трудова міграція громадян за кордон. Протягом багатьох років в Україні спостерігається зовнішня трудова міграція висококваліфікованих фахівців та молоді. В останні роки міграційні процеси посилюються і внаслідок проведення Операції Об'єднаних сил на сході України, економічної кризи. 2020 рік якнайкраще наочно продемонстрував проблему зовнішньої трудової міграції в Україні, а саме коли тисячі українців масово поверталися з-за кордону у зв'язку із оголошенням карантину внаслідок пандемії COVID-19, і так само масово поверталися назад по спливу декількох місяців знову у пошуках роботи за кордоном, не знайшовши відповідної в Україні.

В Законі України «Про зовнішню трудову міграцію від 05 листопада 2015 року № 761-VIII» [1] зовнішня трудова міграція визначається як переміщення громадян України, пов'язане з перетинанням